

Dosarul nr. 2ra-2230/19

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana) V. Martînenco
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc

ÎNCHEIERE

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana, reprezentați de avocatul Loghinescu Petru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Tricolici Dina, Guțu Domnica și Guțu Iurie împotriva Tatianeii Graur, Chiperi Petru și Scobilă Diana cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de avocatul Loghinescu Petru în interesele Tatianeii Graur, Scobilă Diana și Chiperi Petru și s-a modificat hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a ț ă :

La 04 septembrie 2018, Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Tricolici Dina, Guțu Domnica și Guțu Iurie au depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianeii Graur, Chiperi Petru și Scobilă Diana cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanții au menționat că la 22 februarie 2016, Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana au depus cerere împotriva lui Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Guțu Domnica, și Simedin Veronica, intervenienți accesorii Țernă Ana, Tricolici Dina, Guțu Iurie, Consiliul comunal Bubuieci, Primăria comunei Bubuieci cu privire la apărarea dreptului de proprietate prin demolarea construcțiilor, restituirea terenului, compensarea contravalorii fructelor neobținute, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana.

Prin decizia din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana și s-a menținut hotărârea din 15 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin încheierea din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat ca inadmisibil recursul declarat de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana.

Reclamanții au invocat că pe parcursul examinării cauzei în instanțele de judecată, au fost reprezentați de avocat, iar în scopul apărării intereselor sale, în temeiul contractelor de asistență juridică, a fost achitată suma de 4 450 de lei de la fiecare reclamant.

De asemenea, au specificat că a fost necesară prezentarea unor acte la indicația instanței de judecată, iar dobândirea acestora a avut drept consecință suportarea anumitor cheltuieli care se probează prin actele confirmative în sumă de 1 531,63 de lei pentru fiecare dintre reclamanți.

La fel, au reiterat că au fost suportate cheltuieli în legătură cu expedierea somațiilor, pentru care a fost achitată suma de 1 000 lei pentru fiecare reclamant.

Au solicitat reclamanții încasarea în mod solidar de la Tatiana Graur, Chiperi Petru și Scobilă Diana a sumei de 5 981,63 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru fiecare reclamant pentru examinarea litigiului anterior, precum și încasarea cheltuielilor de judecată pentru examinarea prezentei cauze.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Tricolici Dina, Guțu Domnica și Guțu Iurie.

S-a încasat în mod solidar de la Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana în beneficiul lui Țernă Efim suma de 5 981,63 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate la judecarea cauzei civile la acțiunea depusă de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana împotriva lui Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Guțu Domnica, și Simedin Veronica, intervenienți accesorii Țernă Ana, Tricolici Dina, Guțu Iurie, Consiliul comunal Bubuieci, Primăria comunei Bubuieci cu privire la apărarea dreptului de proprietate prin demolarea construcțiilor, restituirea terenului, compensarea contravalorii fructelor neobținute, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată, suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 180 de lei cu titlu de taxă de stat.

S-a încasat în mod solidar de la Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana în beneficiul lui Tricolici Gheorghe și Tricolici Dina suma de 5 981,63 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate la judecarea cauzei civile la acțiunea depusă de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana împotriva lui Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Guțu Domnica, și Simedin Veronica, intervenienți accesorii Țernă Ana, Tricolici Dina, Guțu Iurie, Consiliul comunal Bubuieci, Primăria comunei Bubuieci cu privire la apărarea dreptului de proprietate prin demolarea construcțiilor, restituirea terenului, compensarea contravalorii fructelor neobținute, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată și suma de 180 de lei cu titlu de taxă de stat.

S-a încasat în mod solidar de la Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana în beneficiul Dinei Tricolici suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a încasat în mod solidar de la Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana în beneficiul lui Guțu Iurie și Guțu Domnica suma de 5 981,63 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate la judecarea cauzei civile la acțiunea depusă de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana împotriva lui Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Guțu Domnica, și Simedin Veronica, intervenienți accesorii Țernă Ana, Tricolici Dina, Guțu Iurie, Consiliul comunal Bubuieci, Primăria comunei Bubuieci cu privire la apărarea dreptului de proprietate prin demolarea construcțiilor, restituirea terenului, compensarea contravalorii fructelor neobținute, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată și suma de 180 de lei cu titlu de taxă de stat.

S-a încasat în mod solidar de la Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana în beneficiul Domnicăi Guțu suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a încasat în mod solidar de la Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana în beneficiul statului suma de 50,10 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a pricinii.

Prin decizia din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de avocatul Loghinescu Petru în interesele Tatiane Graur, Scobilă Diana și Chiperi Petru și s-a modificat hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, în partea încasării în mod solidar de la Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana în beneficiul lui Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Tricolici Dina, Guțu Domnica și Guțu Iurie a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 000 lei pentru fiecare, prin micșorarea sumei încasate în beneficiul fiecăruia de la 1 000 lei până la 330 de lei.

În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că pe rolul instanțelor judecătorești s-a aflat cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana împotriva lui Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Guțu Domnica, și Simedin Veronica, intervenienți accesorii Țernă Ana, Tricolici Dina, Guțu Iurie, Consiliul comunal Bubuieci, Primăria comunei Bubuieci cu privire la apărarea dreptului de proprietate prin demolarea construcțiilor, restituirea terenului, compensarea contravalorii fructelor neobținute, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana.

Prin decizia din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana și s-a menținut hotărârea din 15 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin încheierea din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat ca inadmisibil recursul declarat de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana.

Astfel instanța de apel a concluzionat că Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Tricolici Dina, Guțu Domnica și Guțu Iurie au dreptul de a solicita compensarea cheltuielilor suportate în cadrul examinării cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că pentru examinarea cauzei civile menționate, Țernă Efim a suportat cheltuieli în sumă de 5 981,63 de lei.

La fel, Tricolici Gheorghe și Tricolici Dina au suportat cheltuieli în sumă de 5 981,63 de lei, precum și de către Guțu Domnica și Guțu Iurie se confirmă suportarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5 981,63 de lei.

La fel, instanța de apel a reținut că la depunerea prezentei acțiuni, reclamantii au achitat taxa de stat în sumă de 180 de lei pentru fiecare.

Deci, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe referitor la încasarea cheltuielilor de judecată suportate de Țernă Efim, Tricolici Gheorghe, Tricolici Dina, Guțu Domnica și Guțu Iurie, or, cuantumul cheltuielilor suportate de intimați în cadrul procesului civil pornit la acțiunea Tatiane Graur, Chiperi Petru și Scobilă Diana este unul rezonabil și proporțional prejudiciului adus fiecăruia din participanții procesului dat, iar bonurile de plată confirmă legalitatea și temeinicia actului judecătoresc.

Totodată, instanța de apel a menționat că deși se demonstrează legalitatea și temeinicia hotărârii atacate cu apel, instanța de fond a încasat în mod solidar de la Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana în beneficiul lui Țernă Efim suma de 1 000 lei, în beneficiul lui Tricolici Gheorghe și Tricolici Dina suma de 1 000 lei, în beneficiul Domnicăi Guțu și Guțu Iurie suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică în cadrul prezentului litigiu, fără a ține cont de caracterul rezonabil al compensării cheltuielilor de asistență juridică.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că suma de 1 000 lei în total, adică câte 330 de lei pentru fiecare reclamant, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, reprezintă o sumă rezonabilă și proporțională lucrului efectuat de avocat, or cauza ne fiind de mare complexitate și examinată în procedură cu valoare redusă.

La 23 septembrie 2019, Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana, reprezentați de avocatul Loghinescu Petru, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea menținerii hotărârii primei instanțe, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii.

Totodată, au solicitat încasarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu plata taxei de stat în instanța de apel și recurs, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Recurenții Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana, în motivarea recursului au invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și neargumentată, fiind adoptată cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, precum și omiterea instanței de apel de a se pronunța asupra tuturor cerințelor înaintate, fapt ce constituie temei de casare a deciziei în temeiul art. 432 alin. (1) și (2) lit. c), d) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel recurenții au menționat că atât prima instanță, cât și instanța de apel au aplicat eronat prevederile art. 96 din Codul de procedură civilă, din care rezultă că pentru compensarea cheltuielilor de judecată, urmează ca acestea să fie solicitate de partea care a avut câștig de cauză, însă legiuitorul nu s-a referit expres că și în cadrul unei acțiuni separate, stabilind expres dreptul de compensare a cheltuielilor de judecată la etapa examinării acțiunii, adică concomitent și nicidecum în cadrul

unei alte acțiuni separate.

Prin urmare, recurenții au specificat că cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată urmează a fi înaintată la etapa examinării cauzei și deci în speța dată, cheltuielile de asistență juridică urmau a fi solicitate în cadrul acțiunii inițiale, iar intimații nu și-au realizat acest drept, opțiunea în cauză fiind consumată prin nesolicitarea compensării cheltuielilor de judecată în cadrul litigiului inițial.

Totodată, recurenții au relatat că odată cu admiterea apelului, instanța urma să se expună și asupra compensării cheltuielilor de asistență juridică suportate de recurenți, acestea fiind solicitate de a fi încasate prin cererea de apel în legătură cu examinarea prezentului litigiu, în acest sens fiind anexat bonul de încasare a sumei în mărime de 5 000 lei.

La 04 decembrie 2019, Tricolici Dina, Țernă Efim și Guțu Domnica au depus referințe la cererea de recurs depusă de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana, prin care au solicitat să fie respinsă.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 19 iunie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 23 septembrie 2019, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana, reprezentați de avocatul Loghinescu Petru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Graur Tatiana, Chiperi Petru și Scobilă Diana, reprezentați de avocatul Loghinescu Petru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan